

[Hans Schmidt.]

ninger og love i samklang hermed gav anledning til, at forhandlingerne om konkrete forhold og ønsker fra mindretallet kom i stand.

De forslag, som herefter fremsættes for de lovgivende forsamlinger, vil være egnede til at skabe afløb for opstuede følelser og til at danne et sundt grundlag for det fremtidige forhold parterne imellem og for mindretallets liv og virksomhed.

Den af den højtærede stats- og udenrigsminister på regeringens vegne fremsatte erklæring om de almindelige rettigheder, der tilkommer personer, tilhørende det tyske mindretal i de sønderjyske landsdele, kan jeg give vor uforbeholdne tilslutning. Det er vort ønske at fremme det fredelige samliv mellem befolkningen på begge sider af grænsen og ved et positivt forhold til den danske stat og det danske folk at fremme udviklingen af venskabelige forbindelser mellem kongeriget Danmark og Den tyske Forbundsrepublik. Under henvisning til artikel 14 i den europæiske konvention om menneskerettigheder bekræfter erklæringen de for det tyske mindretal allerede gældende retsgrundsætninger, således som de også fandt udtryk i den såkaldte Københavnsnote af 27. oktober 1949.

Når det tages i betragtning, at den såkaldte Kiel-erklæring, som bekræfter rettighederne for det danske mindretal syd for grænsen, samtidig ophøjes til en lige lydende Bonn-erklæring, må det siges, at en lykkelig status for begge mindretal er bragt tilveje. Den kan være egnet til at danne et sikkert grundlag for mindretallet i deres fremtidige funktion som formidlere mellem folkene og staterne og for deres egen beståen ud i fremtiden. Den kan være et sikkert grundlag, fordi den må give de enkelte personer, som tilhører de nationale mindretal, en sikker følelse af, at de med dette tilhørsforhold også tjener det samfund i stat og landsdel, som de har hjemme i.

I tilslutning til de førte forhandlinger og på baggrund af de enslydende erklæringer fremsætter den højtærede undervisningsminister forslag til lov om ændring af lov om private tysksprogede skoler, tysksproget hjemmeundervisning m. m. i de sønderjyske landsdele. Dette forslag går ud på

at ophæve § 4 i lov nr. 412 af 12. juli 1946 som ændret ved lov nr. 214 af 7. juni 1952, der fremkom som en reservation i de første år efter krigen og besættelsen. Denne § 4 bestemmer, at skoler i de sønderjyske landsdele med tysk undervisningssprog ikke har ret til at afholde statskontrollerede eksaminer.

Jeg takker den højtærede undervisningsminister og den høje regering for fremsættelsen af dette lovforslag, som, når det vedtages af dette høje ting, imødekommer et fra det tyske mindretal side gentagne gange fremsat ønske. Denne § 4 betyder en negativ undtagelse fra den almindelige skolelovgivning, som finder anvendelse under vore forhold, og den må være en hindring for en naturlig og kontinuerlig undervisning og uddannelse. Når dertil knyttes ønsket om at fuldende den normalisering af mindretalsskoleforholdene, som allerede blev indledt ved de i 1952 foretagne ændringer i loven, kan jeg endnu mere bifalde dette lovforslag.

Det må så være mig tilladt at fremkomme med nogle bemærkninger til et af os fremsat ønske, som jeg forstår er blevet drøftet under forhandlingerne, men som ikke har vundet genklang på dansk side. Jeg tænker på forslaget om dannelse af et udvalg tværs over grænsen, hvori begge mindretal skulle være repræsenteret sammen med repræsentanter for flertallet i grænselandet og for statsmagterne. Det kan være rigtigt, at nødvendigheden af et sådant udvalg i dag ikke er iøjnefaldende, og jeg har forståelse for, at tanken bliver mødt med en vis skepsis fra dansk side, selvom udvalget selvfølgelig kun er tænkt som en rådgivende instans.

Jeg skal heller ikke her gentage forslaget, men jeg anser det for rigtigt med nogle ord at påpege den betydning, et sådant udvalg engang kan få for alle parter, og hvordan det dog på en naturlig måde kunne vokse ud af grænselandets hverdag, så det måske til sin tid kunne accepteres af staternes ledelser. Som et konkret eksempel på, hvilken betydning det tænkte udvalg kunne have, skal jeg anføre følgende: begge mindretal, det danske såvel som det tyske, har en naturlig trang til og et livsnødvendigt behov for ved en livlig færd tværs over grænsen at opretholde en umiddelbar for-